Ιδιωτικός Ιησούς; (Παναγιώτης Ανδριόπουλος, Θεολόγος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 26 Δεκεμβρίου, 2007

Όταν ο πρεσβύτης Συμεών δέχθηκε στις αγκάλες του τον Ιησού «βρέφος τεσσαρακονθήμερον», προφήτευσε ότι το παιδίον θα είναι «σημείον αντιλεγόμενον» (Λουκ. β’ 35). Η προφητεία του επαληθεύτηκε αμέσως, αν λάβει κανείς υπ’ όψιν του πώς αντιμετώπισε τον Ιησού ο Ισραήλ, αλλά επαληθεύεται έκτοτε συνεχώς και αδιαλείπτως ώς τις μέρες μας.
Ειδικά τα τελευταία χρόνια ο Ιησούς έχει επανέλθει με ορμή στο προσκήνιο της ανθρωπότητας, η οποία επαναδιατυπώνει, ουσιαστικά, το από αιώνων ερώτημα: Τι είναι ο Ιησούς; Η Εκκλησία αναγνωρίζει τον Χριστό ως Θεάνθρωπο, όμως ο σύγχρονος άνθρωπος δεν μπορεί να δεχθεί αυτή την «δογματική αλήθεια» και έχει αποδυθεί σ’ έναν απελπισμένο αγώνα εξανθρωπισμού του Ιησού.

Νέες «εκκλησίες», βιβλία, ταινίες, άρθρα, διαδίκτυο προβάλλουν πολλές διαφορετικές εικόνες του Ιησού με μια κοινή συνισταμένη: ο Ιησούς είναι σαν κι εμάς. Στην τεράστια αυτή εκστρατεία αποθεοποιήσεως του Χριστού επιστρατεύονται και απόκρυφα κείμενα του 2ου αιώνος, τα οποία έρχονται στην επιφάνεια από την αρχαιολογική σκαπάνη, και, λόγω της λαϊκότητας και αφέλειάς τους, συγκινούν τους «εξωραϊστές» της εικόνας του Ιησού.
Αλλά και για όσους πιστεύουν στην περί Ιησού διδασκαλία του Χριστιανισμού, τα πράγματα δεν είναι πολύ διαφορετικά. Κάθε «πιστός» λέει ότι πιστεύει με τον δικό του τρόπο και δέχεται όσα από τα χαρακτηριστικά του Χριστού τού είναι ταιριαστά, δηλ. συμβατά με το φτωχό μυαλό του. Και οι άλλοι, που γνωρίζουν την θεολογία της Εκκλησίας και μπορεί να ομολογούν με τα χείλη τους τον Χριστό ως Θεάνθρωπο, αδυνατούν ν’ αλλάξουν στάση ζωής και η χριστιανική ζωή τους είναι ουσιαστικά «αντίχριστη».
Άρα όλοι πλάθουν έναν δικό τους ιδιωτικό Ιησού (personal Jesus), όπως τον θέλει και όπως τον φαντάζεται ο καθείς, συνδυάζοντας ξένα προς την εκκλησιαστική πίστη γνωρίσματα. Οι αποκρυφιστές βαυκαλίζονται με την ανθρώπινη πλευρά του Ιησού, που τους απαλλάσσει από την «τυραννία» της Θεότητας. Οι αδιάφοροι αποδέχονται «χαλαρά» κάποια χαρακτηριστικά του για να επιβιώσουν όπως όπως. Και οι χριστιανοί βολεύονται μ’ έναν ανέξοδο και άνευρο Ιησού, τόσο παραμορφωμένο, που δικαιώνει τον Νίτσε: «Η ίδια η λέξη Χριστιανισμός είναι μια παρανόηση: κατά βάθος υπήρξε μόνο ένας Χριστιανός, κι αυτός πέθανε πάνω στο σταυρό. Το Ευαγγέλιο πέθανε πάνω στο σταυρό» (Ο Αντίχριστος).
Η κρίση του Χριστιανισμού σήμερα εστιάζεται σ’ αυτήν ακριβώς την προβληματική:

Πόσο ενεργό είναι το Ευαγγέλιο; Μήπως οι Χριστιανοί θέλουν τον Χριστό αντανάκλαση και εικόνα του εαυτού τους; Φαίνεται να τον έχουν εξορίσει από την καθημερινότητά τους. Βολεύονται με ένα Θεό απρόσωπο, ουδέτερο, «ανώτερη δύναμη», που δεν έχει ουσιαστική σχέση με τη ζωή τους. Αυτήν ακριβώς την πραγματικότητα βιώνει ο δυτικός άνθρωπος, δηλ. έναν αλλοτριωμένο Χριστιανισμό, μη Χριστοκεντρικό, και καταφεύγει σε μια θολή νέα συγκρητιστική πνευματικότητα, αποκρυφιστικού τύπου και απωανατολικής χροιάς.
Αυτού του τύπου η πνευματικότητα έχει ως αποκλειστικό σκοπό την ανακούφιση του σημερινού ανθρώπου από τα δεινά του τεχνοκρατικού πολιτισμού που ο ίδιος δημιούργησε. Είναι μια διαφυγή, μια υπεκφυγή και τελικά μια προσπάθεια για οριστική φυγή από την παρουσία του Θεού στη ζωή του. Ομως Ιησούς μάς καταδιώκει! Και μεις τρέχουμε για να γλιτώσουμε. Να γλιτώσουμε απ’ Αυτόν και τον εαυτό μας. Απ’ Αυτόν και τον πλησίον. Γιατί ποιος θέλει σήμερα να βιώνει μιαν «εσταυρωμένη αγάπη»; Ποιος να πεινά και να διψά για δικαιοσύνη; Ποιος να πενθεί για την αδικία που επικρατεί στον κόσμο; Ποιος να εκτεθεί εφαρμόζοντας «το ναι ναι και το ου ου»;
Ο Ιησούς είναι προσωπικός, αλλ’ όχι ιδιωτικός. Είναι οικουμενικός, αλλά δεν μπορεί να γίνει σύμβολο της παγκοσμιοποίησης. Είναι Θεός και Άνθρωπος, αλλά αυτό το μυστήριο της Θεανδρικότητας συντελείται στην καρδιά του κάθε ανθρώπου. Είναι ο Νυμφίος της Εκκλησίας, «κατάστικτος τοις μώλωψιν και πανσθενουργός»! Αυτός ο Ιησούς δεν επιτρέπει την πτώση στην υποκρισία, τον φανατισμό, την δεισιδαιμονία. Αυτός ο Ιησούς δεν επιτρέπει να ζουν οι πιστοί με το φάντασμά του, αλλά να έχουν μοναδικό οδηγό τη μορφή Του. Και βέβαια τότε ο Μέγας Ιεροεξεταστής θα ακουστεί να Τού απευθύνει το Μέγα ερώτημα: «Μα είναι δυνατό λοιπόν να μη σκέφτηκες πως τελικά {ο άνθρωπος} θ’ απαρνηθεί ακόμα και τη μορφή Σου και την αλήθεια Σου, συντριμμένος κάτω απ’ το τρομερό βάρος: την ελευθερία της εκλογής;» (Ντοστογιέφσκυ, Αδελφοί Καραμαζώφ).
Η συγκρητιστική πνευματικότητα της εποχής μας θέλει να «ελευθερώσει» τον άνθρωπο από τη δουλεία της ελεύθερης βούλησής του. Να τον κάνει ανεύθυνο και ανίκανο να κρατήσει τη ζωή του.
Ο Ιησούς ζητάει την καρδιά του ανθρώπου, ως Νυμφίος, για να την καταστήσει εργαστήριο αγάπης και αληθινής ελευθερίας. Τίποτα δεν είναι δεδομένο. Τίποτα δεν γίνεται αυτόματα, μηχανικά, μαγικά. Προϋποθέτει αγώνα αγάπης γόνιμο. Και μια ελευθερία «απ’ τα κόκαλα βγαλμένη». Για να ζει ο άνθρωπος το μυστήριο του Ιησού: του Ιησού που του χτυπάει την πόρτα κι ο άνθρωπος πρέπει να μπει στο δίλημμα αν θ’ ανοίξει…

Πάτρα 6 Οκτωβρίου 2007